

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

КРАЇНОЗНАВСТВО

**Робоча програма
для студентів галузі знань
29 "Міжнародні відносини"
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2017**

УДК 908(07.034)
К77

Укладачі: І. А. Булкіна
Г. А. Корчагіна

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Країнознавство : робоча програма для студентів галузі знань К77 29 "Міжнародні відносини" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. І. А. Булкіна, Г. А. Корчагіна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 43 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, практичних занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), методичні рекомендації щодо оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими має володіти студент після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для студентів галузі знань 29 "Міжнародні відносини" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 908(07.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2017

Вступ

Інтеграційні та глобалізаційні процеси у світі впливають на національну й зовнішню політику держав, розвиток їхніх дипломатичних відносин і міжнародного співробітництва. Такі процеси, своєю чергою, об'єктивно сприяють розвитку міжнародного бізнесу, а отже – й розвитку та удосконаленню системи підготовки, перепідготовки фахівців у цій сфері. Від здатності до такого поєднання, компетентності, загальної ерудованості й рівня культури працівників у сфері міжнародного бізнесу залежить як ефективність виконання професійних обов'язків, так і його вплив на формування у відповідному закордонному середовищі іміджу своєї країни. Однією з необхідних умов ведення успішного міжнародного бізнесу є належна країнознавча підготовка фахівців цього напрямку, що полягає передусім у знанні історії, географії, економіки, особливостей і традицій політичного, етнокультурного та духовно-релігійного розвитку як країн-партнерів України, так і всіх країн, які грають важливу роль у світовій економіці. Без такої підготовки не може бути достатньо ефективною ні інформаційно-аналітична та прогностична, ні комунікативна діяльність у міжнародному бізнесі.

Навчальна дисципліна "Країнознавство" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня "бакалавр" галузі знань 29 "Міжнародні відносини".

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Спеціальність 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" 292 "Міжнародні економічні відносини"	Базова	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		32 год	16 год
		Практичні, семінарські	
		32 год	16 год
		Самостійна робота	
		86 год	118 год
		18 год	
		Вид контролю	
залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 57,3 %;

для заочної форми навчання – 78,6 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни "Країнознавство" є формування у студентів базових знань і умінь здійснення комплексного країнознавчого аналізу у сфері міжнародного бізнесу.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

засвоєння основних теоретичних положень щодо стану та розвитку країн світу, що відіграють важливу роль у світовій економіці, розвитку їхнього міжнародного партнерства й особливостей в аспекті ведення бізнесу;

оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу, ідентифікації та оцінювання інтеграційних процесів у світовій економіці, аналіз

і прогнозування розвитку міжнародного партнерства та його вплив на ведення міжнародного бізнесу.

"Країнознавство" – навчальна дисципліна, що вивчає країни та регіони, систематизує й узагальнює різноманітні дані про їхнє географічне розташування, природу, населення, господарство, історію, політичну систему, право, культуру, зовнішню політику, місце в аспекті міжнародного бізнесу та системі міжнародних відносин.

Об'єктом навчальної дисципліни є історія, культура, геополітична система країн світу, що впливає на особливості ведення міжнародного бізнесу.

Предметом навчальної дисципліни є країни та регіони світу як єдині системи, що складаються з різноманітних, але взаємопов'язаних елементів, які діють як єдине ціле на світовій політичній арені.

Вивчення цієї навчальної дисципліни студент розпочинає, маючи знання з географії, історії та права, отриманні зі шкільної програми. У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як: "Міжнародне право", "Теорія міжнародних відносин", "Міжнародні відносини та світова політика", "Світова економіка та міжнародні економічні відносини", "Міжнародні організації", "Аналіз міжнародних ринків", а також виконання тренінгів, курсових робіт, бакалаврських дипломних робіт.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять і виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

знати:

основні поняття та категорії країнознавства;

вплив глобалізаційних тенденцій у бізнес-середовищі країн світу;

національні ціннісні орієнтації та їхній прояв у процесі міжкультурної ділової комунікації;

основні джерела інформації та методологію країнознавчого дослідження;

природно-кліматичні, етнодемографічні, культурно-цивілізаційні, історичні, соціально-економічні, політико-правові особливості розвитку країн і регіонів;

ВМІТИ:

визначати національні особливості ведення бізнесу;

виявляти національні ціннісні орієнтації та їхній прояв у процесі міжкультурної ділової комунікації;

усвідомлювати вплив соціокомунікативного контексту країни на стереотипи ведення бізнесу

застосовувати у практичній діяльності методи економіко-географічного аналізу для виявлення характерних рис та стереотипів ведення бізнесу в різних країнах світу.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Професійні компетентності, які отримують студенти
після вивчення навчальної дисципліни**

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
Кр 1	Досліджувати та аналізувати геополітичні зміни в світі	Виявляти та добирати необхідну краєзнавчу інформацію
		Аналізувати та інтерпретувати отриману краєзнавчу інформацію
		Здатність виявляти причинно-наслідкові зв'язки між геополітичною системою та розвитком окремих країн
		Прогнозувати подальший розвиток міжнародного співробітництва на основі країнознавчої інформації
		Характеризувати основні геополітичні зміни
Кр 2	Виявляти причинно-наслідкові зв'язки, розробляти прогнози щодо розвитку країн, регіонів та міжнародного співробітництва	Виявляти основні пріоритетні напрями розвитку економік окремих країн та світової
		Аналізувати закономірності та тенденції розвитку країн, регіонів
		Проводити компаративний аналіз розвитку економік країн і регіонів
		Ухвалювати адекватні господарські рішення, враховуючи сучасний розвиток світової економіки та передових країн світу

Структуру складових професійних компетентностей та їхнє формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Основи країнознавчих досліджень та особливості розвитку країн світу

Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень

1.1. Країнознавство як наука.

Об'єкт і предмет країнознавства. Закономірності та принципи країнознавства. Компаративний аналіз понять "держава" та "країна".

1.2. Сутність наукової систематизації та її інструменти в країнознавстві.

Основні поняття та терміни систематизації. Регіоналізація країн світу в країнознавстві.

1.3. Класифікації країн світу.

Класифікація країн світу за площею, чисельністю населення. Форми державного правління та устрою. Типи країн.

Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації

2.1. Просторово-територіальна організація країни.

Простір та територія в країнознавстві, соціально-економічний простір. Властивості території. Склад території країн. Внутрішній поділ країн.

2.2. Міжнародні організації, геополітика та геостратегія.

Найбільш важливі та впливові міжнародні організації й об'єднання. Регіональні утворення. Країни-члени СНД: досягнення та порівняльний аналіз. Регіональне співробітництво.

2.3. Транснаціональні корпорації (ТНК).

Історія створення перших ТНК. Рейтинг найбільших ТНК, які керують економікою світу. Сфери економіки, в яких зосереджена більшість ТНК.

Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство

3.1. ЄС та країни, що входять до ЄС.

Мета створення ЄС. Держави-члени ЄС. Компетенції ЄС. Політичний устрій та інститути ЄС. Шенгенська зона. Особливості працевлаштування та ведення бізнесу в країнах ЄС.

3.2. Країни, які не входять в ЄС.

Розвиток та особливості країн, які не входять в ЄС. Країни-кандидати до вступу в ЄС. Зв'язки та міжнародна політика України. Освіта та умови бізнес-середовища.

3.3. Ключові країни Європи

Економіка та розвиток ключових країн Європи. Освіта та умови бізнес-середовища.

Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток

4.1. Економічний розвиток азіатських країн.

Азіатське "економічне диво". Азіатська модель соціальної економіки.

4.2. Азіатський вектор розвитку інноваційної сфери.

Інноваційна політика. Азіатський банк розвитку (АБР) та його країни-члени. Інформаційні стратегії країн Азії.

4.3. Азіатські тигри.

Економічний та інноваційний розвиток країн-азіатських тигрів. Вплив азіатських тигрів на світову економіку та науко-технічний прогрес (НТП).

Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи

5.1. Особливості соціально-економічного розвитку країн Африки.

Соціальні та економічні проблеми регіонів. Сільське господарство та промисловість. Національні стратегії соціального захисту. Інноваційні механізми фінансування соціальної сфери.

5.2. Перспективи розвитку країн Африки.

Африка – найбільший регіон видобутку алмазів, нафти та інших природних копалин. Південна африканська республіка. Африканський регіон – зона для інвестування майбутнього.

5.3. Африканський союз та африканський банк розвитку.

Місія та завдання створення об'єднань. Напрями діяльності. Світове значення та вплив об'єднань Африки.

Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки

6.1. Проблеми та перспективи розвитку США.

Фінансова та політична система США. Суперництво США та КНР. Зовнішньо-економічні зв'язки та експортно-імпортна діяльність США.

6.2. Інноваційний розвиток США.

США – головний гравець інноваційної арени. Кремнієва долина та технологічні парки. Особливості наукового процесу в США. Структура наукового процесу у США.

6.3 Економічний розвиток Канади.

Ключові сфери економіки Канади. Особливості політичного устрою Канади.

6.5. Міжнародне партнерство Канади.

Партнерські відносини у світовому просторі. Членство в міжнародних організаціях. Відносини США та Канади.

6.6. Особливості економічного розвитку країн Латинської Америки.

Історичні, соціальні, культурні та географічні особливості Латинської Америки. Склад країн Латинської Америки. Потенціал та перспективи розвитку країн Латинської Америки. Бразилія і БРІКС.

6.7. Міжнародна діяльність країн Латинської Америки.

Латинська Америка в сучасних міжнародних відносинах. Вплив країн Латинської Америки на економіку світу.

6.8. Культурні та національні особливості Латинської Америки.

Вплив національних і культурних особливостей на ділову комунікацію. Працевлаштування та ведення бізнесу.

Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії

7.1. Австралія та Нова Зеландія.

Пріоритетні напрями промисловості Австралії та Нової Зеландії. Австралійський союз. Ізольованість країн Австралії: перевага чи недолік. Вплив природно-географічних особливостей на промисловість країн регіону.

7.2. Економічний розвиток країн Океанії.

Список держав і залежних територій Океанії. Вплив географічних особливостей на економіку країн Океанії. Ключові галузі економіки країн Океанії.

Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу

8.1. Формування інформаційного простору щодо умов ведення міжнародного бізнесу.

8.2. Методологія DOING BUSINESS.

8.3. Використання рейтингової оцінки країн за їхньою привабливістю для ведення бізнесу.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни та формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її змістових модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного та ґрунтовного опрацювання змістових модулів. Змістовий модуль – це окремий, відносно самостійний блок навчальної дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками. Тематичний план навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекційні	практичні	самостійна робота		лекційні	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1.								
Основи країнознавчих досліджень та особливості розвитку країн світу								
<i>Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень</i>	8	2	2	4	15	1	1	13
<i>Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації</i>	16	4	4	8	15	1	1	13
<i>Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство</i>	36	8	8	20	26	2	4	20
<i>Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток</i>	20	4	4	12	17	1	1	15
<i>Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи</i>	10	2	2	6	17	1	1	15
<i>Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки</i>	40	8	8	24	26	2	4	20
<i>Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії</i>	10	2	2	6	17	1	1	15
<i>Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу</i>	10	2	2	6	17	1	1	15
Усього годин за модулем	150	32	32	86	150	10	14	126

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти

готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з цієї навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання	Кількість годин	Література
Змістовий модуль 1. Основи країнознавчих досліджень та особливості розвитку країн світу			
Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Порівняльний аналіз економічного розвитку країн Європи":</i></p> <p>1. Економіка країн ЄС. 2. Економіка країн Східної Європи</p>	2	Основна: [1 – 4; 6; 7]. Додаткова: [9; 11; 13; 16; 17; 22]
Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Особливості розвитку та бізнес-середовища азіатських країн":</i></p> <p>1. Характеристика ключових країн регіонів і суб-регіонів Азії</p>	2	Основна: [1 – 4; 6; 7]. Додаткова: [9; 11; 13; 16; 17; 22]
Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Аналіз особливостей економічного розвитку США":</i></p> <p>1. Етапи становлення економіки США. 2. Сучасні тенденції розвитку економічної системи США</p>	2	Основна: [2 – 7]. Додаткова: [9; 15; 21 – 24]
Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Аналіз особливостей розвитку країн Австралії та Океанії":</i></p> <p>1. Природо-географічні особливості, які впливають на економіку країн Австралії та Океанії</p>	2	Основна: [2 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 16; 21 – 24]
Усього годин		8	

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно охоплює проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їхнім обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їхню перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Основи країнознавчих досліджень та особливості розвитку країн світу	<i>Завдання 1.1.</i> Провести аналіз трьох країн за обраною класифікацією (пропорційно до кількості груп країн) за такими показниками, як: економічні, демографічні, географічні	2	Основна: [1 – 7]. Додаткова: [9 – 11; 17; 20 – 23]
	<i>Завдання 2.1.</i> Надати характеристику одному з відомих геополітичних регіонів світу. Визначити основні протиріччя, що існують у цьому регіоні. Обґрунтувати їхній вплив на розвиток економіки цього регіону	2	Основна: [1 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 17; 20 – 24]
	<i>Завдання 3.1.</i> Охарактеризувати діяльність однієї міжнародної організації. Визначити її роль в регулюванні політичних конфліктів. <i>Завдання 3.2.</i> Сформулювати таблицю "Регіональні міжнародні організації країн світу" за зразком. Серед зазначених міжнародних організацій виділити міжрегіональні та субрегіональні	2	
	<i>Завдання 4.1.</i> Надати характеристику ключових країн регіонів і субрегіонів Європи	2	Основна: [1 – 3].

Закінчення табл. 6.1

1	2	3	4
	<i>Завдання 5.1.</i> Провести порівняльний аналіз можливостей країн-претендентів для вступу в ЄС. В основі аналізу використати загальні та спеціальні критерії вступу до ЄС	2	Додаткова: [9; 14; 17; 22; 24]
	<i>Завдання 6.1.</i> Обрати одну чи декілька країн, що будуть оптимальними для започаткування будівельного бізнесу	2	
	<i>Завдання 7.1.</i> Визначити основні проблеми країн африканського регіону за такими напрямками, як: демографія, екологія, освіта та наука, економіка та політика. <i>Завдання 7.2.</i> Сформувані інвестиційний паспорт регіонів (країн, міст) Африки	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [9; 14; 17; 22; 24]
	<i>Завдання 8.1.</i> Провести аналіз діяльності найбільших азіатських компаній, що впливають на світовий ринок. <i>Завдання 8.2.</i> Скласти рейтинг найбільших азіатських компаній, що впливають на світовий ринок	2	Основна: [1 – 7]. Додаткова: [9 – 11; 17; 20 – 23]
	<i>Завдання 9.1.</i> Сформувані паспорт США та Канади. Виділити спільні та відмінні риси	2	Основна: [2 – 7]. Додаткова: [9; 15; 21 – 24]
	<i>Завдання 10.1.</i> Скласти рейтинг найбільших американський транснаціональних корпорацій, які впливають на міжнародні відносини	2	Основна: [2 – 7]. Додаткова: [9; 15; 21 – 24]
	<i>Завдання 11.1.</i> Визначити найбільші економічні та політичні центри Південної Америки. Надати їхню характеристику. Визначити їхню роль у формуванні міжнародних (міжнародних економічних) відносин регіону, корпорацій, які впливають на світову економіку	2	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 19 – 23]
	<i>Завдання 12.1.</i> Провести аналіз умов ведення бізнесу в різних регіонах світу та визначити перелік країн, де такі умови є найбільш сприятливими	2	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 17; 20 – 23]
Разом годин за змістовими модулями		24	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1 Основи країнознавства та країни Євразії

Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень

Рівень 1. На основі отриманих знань щодо наявної класифікації країн світу додати власні класифікаційні ознаки для розділення країн на групи. Наприклад, додати такі класифікаційні ознаки: сприятливий клімат для відкриття/ведення бізнесу, сприятливі соціальні умови для створення родин тощо.

Рівень 2. За допомогою інтернет-ресурсів знайти необхідну аналітичну інформацію для віднесення країн світу до запропонованих класифікаційних ознак, показати використані джерела.

Рівень 3. Розробити рейтинг країн за запропонованими класифікаційними ознаками з побудовою графіків або діаграм, які підтверджують коректність розробленого рейтингу.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 57,3 % (86 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними та практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС охоплює: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури,

основних термінів і понять за темами дисципліни; підготовку до практичних, семінарських; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань (вирішення розрахункових індивідуальних та комплексних завдань) за вивченою темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) і огляд літературних джерел за заданою проблематикою навчальної дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт й інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму).

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною літературою. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Основи країнознавчих досліджень та особливості розвитку країн світу				
<i>Тема 1.</i> Методологічні основи країнознавчих досліджень	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	4	Перевірка домашніх завдань	Основна: [1 – 4]. Додаткова: [9 – 11; 21]
<i>Тема 2.</i> Геополітика, геостратегія та міжнародні організації	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	8	Перевірка домашніх завдань, фронтальне опитування	Основна: [1 – 6]. Додаткова: [9 – 11; 16; 17; 22]
<i>Тема 3.</i> Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття та письмової контрольної роботи	20	Фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань та письмової контрольної роботи	Основна: [1 – 6]. Додаткова: [9 – 12; 17; 22]

Закінчення табл. 7.1

1	2	3	4	5
Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	12	Фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань	Основна: [4 – 8]. Додаткова: [13; 15; 16; 17; 20 – 24]
Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	6	Фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань	Основна: [4 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 17; 21 – 24]
Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять та письмової контрольної роботи, виконання індивідуального завдання	24	Фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань, письмової контрольної роботи, індивідуального завдання	Основна: [4 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 17; 21 – 24];
Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять та написання есе за обраною темою	6	Фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань та есе	Основна: [4 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 17; 21 – 24]
Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	6	Фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань	Основна: [4 – 8]. Додаткова: [9 – 11; 17; 19; 21 – 24]
Усього за модулем		86		

7.1. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень

1. Назвіть предмет та об'єкт країнознавства.
2. Охарактеризуйте основні закономірності країнознавства.
3. Які існують принципи країнознавства?
4. Порівняйте поняття "держава" та "країна".

5. Яке завдання виконує систематизація країн світу?
6. Які непоширені ознаки розвитку країн виокремлюють у процесі їхньої класифікації?
7. Які існують типи країн?
8. Що таке "монархія"?
9. Наведіть приклади монархії в сучасних країнах.

Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації

1. Скільки міжнародних організацій існує в світі?
2. Які існують спеціалізовані організації ООН?
3. Що таке "геополітика" та "геостратегія"?
4. Дайте визначення "території країни".
5. З яких частин складається державний простір?
6. Охарактеризуйте акваторію держави.
7. Який існує внутрішній поділ країн?
8. Яка мета створення Транстихоокеанського партнерства?
9. Назвіть мету створення та напрями діяльності СНД.
10. Який сучасний стан СНД?
11. Дайте визначення транснаціональної корпорації (ТНК).
12. Які найвідоміші ТНК ви знаєте?

Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство

1. Опишіть історію утворення ЄС.
2. Місія та завдання ЄС.
3. Які держави входять до складу ЄС?
4. Що таке "Шенгенська зона"?
5. Які держави входять до Шенгенської зони?
6. Які країни-кандидати вступу до складу ЄС?
7. Які країни-монархії є в Європі?
8. Охарактеризуйте політичний устрій ЄС.
9. Які існують інститути ЄС?
10. Особливості торгово-економічної діяльності в країнах ЄС.
11. Охарактеризуйте розвиток ключових країн Європи.

Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток

1. Які країни розташовані в Азіатському регіоні?
2. Що таке "азіатське диво"?
3. Яка модель соціальної економіки притаманна країнам Азії?
4. Охарактеризуйте інноваційну політику азіатських країн.

5. Що таке Азіатський банк розвитку?
6. Які завдання та напрями діяльності Азіатського банку розвитку?
7. Які країни входять до Азіатського банку розвитку?
8. Охарактеризуйте основні інформаційні стратегії країн Азії.
9. Що таке "Азіатський тигр"?
10. Які держави називають Азіатськими тиграми?
11. Охарактеризуйте основні стратегії розвитку Азіатських тигрів.

Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи

1. Які країни відносяться до Африканського регіону?
2. Які країни характеризуються більш стрімким розвитком у Африканському регіоні?
3. Які проблеми соціального характеру існують у країнах Африки?
4. Охарактеризуйте економічне становище африканських країн.
5. Які сфери промисловості найбільш розвинуті в регіоні?
6. Чи існують національні стратегії соціального захисту в країнах Африки?
7. Які інструменти застосовуються для фінансування соціальної сфери країн Африки?
8. Які корисні копалини видобуваються в Африці?
9. Проаналізуйте розвиток і теперішнє економічне становище Південно-Африканської республіки(ПАР).
10. Чи є вигідними для інвестування африканські країни?
11. Які африканські об'єднання вам відомі?
12. Яка місія та завдання Африканського банку розвитку?
13. Які країни входять до Африканського банку розвитку?

Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки

1. Яка форма державного управління в США?
2. Яка форма державного устрою в США?
3. Які основні особливості політичної системи США?
4. Де знаходиться Кремнієва долина?
5. Мета створення Кремнієвої долини.
6. Які основні особливості ділової комунікації та поведінки притаманні діловому колу США?
7. Яка форма державного управління в Канаді?
8. Яка форма державного устрою в Канаді?
9. Які ключові сфери економіки Канади?
10. Членом яких міжнародних організацій є Канада?

11. Охарактеризуйте партнерські відносини США та Канади
12. Які мови є офіційними в Канаді?
13. Які українські організації та об'єднання в Канаді ви знаєте?
14. Які держави розташовані в Латинській Америці?
15. Які латиноамериканські країни є ключовими для світової економіки?
16. Як географічні особливості впливають на економічний розвиток країн Латинської Америки?
17. Назвіть перспективні напрями розвитку промисловості в країнах Латинської Америки.
18. Охарактеризуйте економічний розвиток і перспективи Бразилії.
19. Мета створення та напрями діяльності БРІКС.
20. Які існують особливості ведення бізнесу в країнах цього регіону?
21. Чи впливають національні особливості на ділову комунікацію в країнах Латинської Америки?
22. Які існують демографічні особливості в країнах регіону?
23. Яка роль регіону в світових торгово-економічних зв'язках?

Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії

1. Як географічні особливості впливають на економіку та промисловість країн регіону?
2. Як впливає ізолюваність регіону на економічний розвиток країн регіону?
3. Які ключові галузі економіки країн Океанії?
4. Охарактеризуйте основні особливості економічного розвитку Нової Зеландії.
5. Як використовуються природні ресурси та умови регіону?
6. Австралійський союз: склад, географічне положення.
7. Охарактеризуйте промисловий розвиток країн регіону.
8. Які основні галузі спеціалізації виділяють в регіоні?
9. Які є спільні та відмінні риси розвитку Австралії та Нової Зеландії?

Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу

1. Дайте визначення поняття "бізнес".
2. Яка організація займається оцінюванням умов ведення бізнесу в країнах світу? Дайте коротку характеристику сутності її діяльності.
3. Назвіть основний показник умов ведення бізнесу.
4. Визначте основні індикатори легкості ведення бізнесу.
5. Розкрийте сутність таких індикаторів, як: відкриття бізнесу, захист прав інвесторів і сплата податків.

6. Назвіть три країни з найбільш сприятливими умовами для ведення міжнародного бізнесу.

7. Охарактеризуйте умови ведення бізнесу в Україні

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

б) за засвоєнням практичного матеріалу:

консультації індивідуальні та групові.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так й інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру; міні-лекції; робота в малих групах; семінари-дискусії; мозкові атаки; кейс-метод; презентації; ознайомлювальні (початкові) ігри; метод проєктної роботи; комп'ютерні симуляції; метод Дельфі; метод сценаріїв; банки візуального супроводу (табл. 9.1 і 9.2).

Таблиця 9.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень	Вступна лекція щодо визначення предметної області та кола питань країнознавства, представлення цілісного уявлення про дисципліну. Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу

1	2
<i>Тема 2.</i> Геополітика, геостратегія та міжнародні організації	Лекція проблемного характеру з питання "Світова геополітика, геостратегія та міжнародні організації", банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	Лекція-візуалізація з питання "Економічний розвиток та міжнародне партнерство країн Європи", робота в малих групах, банки візуального супроводу
<i>Тема 4.</i> Азіатські економіки: особливості та розвиток	Лекція-візуалізація з питання "Основні особливості економіки та розвитку Азіатських країн", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Країни Африки: розвиток та перспективи	Лекція-візуалізація проблемного характеру з питання "Країни Африки: розвиток та перспективи", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 6.</i> Розвиток країн Північної та Південної Америки	Лекція-візуалізація проблемного характеру з питання "Вплив США на міжнародну економіку та міжнародні відносини", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу. Лекція-візуалізація з питання "Сучасна Канада: економіка, розвиток, міжнародні відносини", банки візуального супроводу. Лекція-візуалізація проблемного характеру з питання "Вплив країн Латинської Америки на світову економіку", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу.
<i>Тема 7.</i> Розвиток країн Австралії та Океанії	Лекція-візуалізація з питання "Вплив ізольованості країн Австралії та Океанії на їхній розвиток і промисловість", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 8.</i> Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу	Лекція-візуалізація з питання "Умови ведення бізнесу за найбільшими регіонами світу"

Таблиця 9.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
<i>Тема 1.</i> Методологічні основи країнознавчих досліджень	<i>Завдання 1.1.</i> Провести аналіз трьох країн за обраною класифікацією (пропорційно до кількості груп країн) за такими показниками, як: економічні, демографічні, географічні	Робота в малих групах, мозкові атаки

1	2	3
<i>Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток</i>	Семінарське заняття. "Особливості розвитку та бізнес-середовища азіатських країн"	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи</i>	<i>Завдання 7.1.</i> Визначити основні проблеми країн африканського регіону за такими напрямками, як: демографія, екологія, освіта та наука, економіка і політика. <i>Завдання 7.2.</i> Сформувати інвестиційний паспорт регіонів (країн, міст) Африки	Робота в малих групах, мозкові атаки, презентації
<i>Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки</i>	Семінарське заняття "Аналіз особливостей економічного розвитку США"	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії</i>	Семінарське заняття "Аналіз особливостей розвитку країн Австралії та Океанії"	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу</i>	<i>Завдання 11.1.</i> Провести аналіз умов ведення бізнесу в різних регіонах світу та визначити перелік країн, де такі умови є найбільш сприятливими	Робота в малих групах, мозкові атаки

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою та технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Лекція-візуалізація (лат. *visualis* – зоровий) виникла як результат пошуку нових можливостей реалізації принципу наочності. Викладач на такій лекції використовує демонстраційні матеріали, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації. Підготовка такої лекції полягає у реконструюванні, перекодуванні змісту лекції або її частини у візуальну форму для демонстрації студентам через технічні засоби, а саме: презентації, які надаються за допомогою проектору. Читання її зводиться до вільного, розгорнутого коментування підготованих матеріалів. У візуальній лекції важливі візуальна логіка, ритм подачі матеріалу, його цікавість, дозування, майстерність і стиль спілкування викладача з аудиторією.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу заданої теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, виробляють уміння формулювати думки й висловлювати їх.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити та здійснити їхню селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути

як індивідуальними, наприклад, виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Метод сценаріїв полягає в розробці ймовірних моделей поведінки та розвитку конкретних явищ у перспективі.

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності.

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи охоплюють:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти екзамен, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі колоквиуму, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з цієї навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- фронтальне-опитування;
- робота в малих групах;
- захист домашнього завдання;
- презентація результатів індивідуального завдання;
- написання есе.

Модульний контроль з цієї навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань

студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду виробничих ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Під час оцінювання індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Письмова контрольна робота проводиться 2 рази за семестр та містить практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина та міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та оброблення, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;

уміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власного погляду, позиції на певне проблемне питання;
застосування аналітичних підходів;
якість і чіткість викладення міркувань;
логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
самостійність виконання роботи;
грамотність подачі матеріалу;
використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань і компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі загального накопиченого балу протягом семестру.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами поточного контролю за накопичувальною системою та підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60-ти балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60-ти балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі з завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого ухвалюється рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Зразок завдання поточної контрольної роботи

Завдання 1

Установіть відповідність між термінами та їхніми визначеннями:

1) Предмет дослідження країнознавства	а) організація політичної влади в суспільстві, спрямована на забезпечення цілісності та безпеки країни
2) Держава	б) це вигідність (чи невикідність) географічного положення залежно від зміни відстані між об'єктами, що взаємодіють; країни і регіони світу як єдині системи, що складаються з різнорідних, але взаємопов'язаних елементів, що діють як єдине ціле на світовій політичній арені
3) Дистанційність	в) країни та регіони світу як єдині системи, що складаються з різнорідних, але взаємопов'язаних елементів, що діють як єдине ціле на світовій політичній арені

Завдання 2

Дайте перелік і коротку характеристику закономірностей розвитку держав.

Завдання 3

Установіть відповідність:

1) Не визнана держава	а) Республіка Південна Осетія
2) Частково визнана держава	б) Вестарктика
3) Віртуальна держава	в) Придністровська Молдавська республіка

Завдання 4

Дайте назви перших договорів та відповідних дат їхнього підписання, з яких почалось створення Європейського союзу.

Завдання 5

Охарактеризуйте головні проблеми країн африканського континенту

Підсумкові бали складаються з суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання охоплює окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для виконання

завдання. Тому окремі завдання та етапи їхнього розв'язання оцінюються відокремлено один від одного у такий спосіб:

Завдання 1 (1 бал):

1 бал – за правильне подання та використання термінологічного апарату;

0,75 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;

0,25 бала – за охайність подання результатів.

Завдання 2 (1 бал):

1 бал – за правильне подання та використання методичного апарату;

0,75 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;

0,25 бала – за охайність подання результатів.

Завдання 3 (1 бал):

1 бал – за правильне подання та використання термінологічного апарату;

0,75 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;

0,25 бала – за охайність подання результатів.

Завдання 4 (1 бал):

1 бал – за правильне подання та використання термінологічного апарату;

0,75 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;

0,25 бала – за охайність подання результатів.

Завдання 5 (2 бали):

0,5 бала – за логіку викладу відповіді;

0,5 бала – за правильне подання та аналіз теоретичного матеріалу;

0,5 бала – за комплексний підхід до синтезу отриманих результатів дослідження;

0,25 бала – за охайність подання результатів;

0,25 бала – за наявність і ґрунтовність висновку.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання		Рівень сформованості компетентностей				
					Форми контролю	Макс. бал			
1	2	3	4		5	6			
Змістовий модуль 1.									
Основи країнознавчих досліджень та особливості розвитку країн світу						100			
Знання, уміння та навички щодо аналізу геополітичних процесів і прогнозування розвитку країн, регіонів та міжнародного співробітництва	Здійснювати обґрунтований вибір інструментарію систематизації та регіоналізації в країнознавстві. Проведення класифікації країн	2	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень	Робота на лекції	1	
				2	Практичне заняття	Групування країн за різними ознаками	Активна участь у виконанні практичних завдань	2	
			СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Перевірка домашніх завдань	–	
		Розуміти геополітичні процеси в світі та вплив світових організацій і ТНК на розвиток світової економіки	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації	Фронтальне опитування	1
					2	Практичне заняття	Сучасна геополітична ситуація у світі	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
					СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Перевірка домашніх завдань
	4		Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації	Фронтальне опитування	1	
				2	Практичне заняття	Аналіз діяльності найбільших міжнародних організацій світу	Активна участь у виконанні практичних завдань	2	
			СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Перевірка домашніх завдань	–	

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6	
Здійснювати обґрунтований аналіз розвитку країн ЄС, країн які не є членами ЄС та ключових країн Європи	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Аналіз сучасного стану країн Європи (економіка, демографія, технологія)	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття та тестового контролю	Тестовий контроль	–
	6	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Порівняльний аналіз економічного розвитку країн Європи	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття та письмової контрольної роботи	Письмова контрольна робота	6
	7	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Особливості міжнародного партнерства країн Європи	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	–	–
	8	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Порівняльний аналіз умов ведення бізнесу в країнах Європи	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	–	–
Аналізувати траєкторію розвитку азіатських країн	9	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток	Фронтальне опитування	1
		Ауд.	2	Практичне заняття	Формування рейтингу найбільших азіатських компаній, що впливають на світовий ринок	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	–	–
	10	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток	Фронтальне опитування	1

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6	
Визначати сучасні проблеми та перспективи розвитку країн Північної та Південної Америки, особливості їхньої системи освіти та міжнародного співробітництва	Аналізувати траєкторію розвитку африканських країн, визначати глобальні проблеми країн регіону та їхній вплив на світ	СРС	2	Практичне заняття	Особливості розвитку та бізнес-середовища азіатських країн	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
			6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять	Перевірка домашніх завдань	–
	11	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Аналіз розвитку країн Африки	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять		–
	12	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Аналіз особливостей економічного розвитку США	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття та письмової контрольної роботи	Письмова контрольна робота	6
	13	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Аналіз особливостей розвитку США та Канади	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять	–	–
	14	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	Фронтальне опитування	1
2			Практичне заняття	Порівняльний аналіз діяльності найбільших американських транснаціональних корпорацій, які впливають на міжнародні відносини	Активна участь у виконанні практичних завдань	2	
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять	–	–

Закінчення табл. 11.1

1	2	3	4		5	6	
Визначати сучасні проблеми та перспективи розвитку країн Австралії та Океанії	15	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Аналіз особливостей економічного розвитку країн Південної Америки	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять та індивідуального завдання	Перевірка індивідуального завдання	20
	16	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Аналіз особливостей економічного розвитку країн Австралії та Океанії	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять та есе	Есе	20
	17	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу	Фронтальне опитування	1
			2	Практичне заняття	Порівняльний аналіз умов ведення бізнесу за найбільшими регіонами світу	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять		–
	Усього годин		150	Загальна максимальна кількість балів по дисципліні			100

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Тема змістового модуля	Кількість балів
Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень	3
Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації	6
Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	18
Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток	6
Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи	3
Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	38
Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії	23
Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу	3
Усього	100

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Таблиця 11.3

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля		Практичні заняття	Перевірка есе	Фронтальне опитування	Індивідуальне завдання	Письмова контрольна робота	Усього	
Змістовий модуль 1. Основи країнознавчих досліджень та особливості розвитку країн світу	Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень	2 тиждень	2	–	1	–	–	3
	Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації	3 тиждень	2	–	1	–	–	3
		4 тиждень	2	–	1	–	–	3
	Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство	5 тиждень	2	–	1	–	–	3
		6 тиждень	2	–	1	–	6	9
		7 тиждень	2	–	1	–	–	3
	Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток	8 тиждень	2	–	1	–	–	3
		9 тиждень	2	–	1	–	–	3
	Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи	10 тиждень	2	–	1	–	–	3
		11 тиждень	2	–	1	–	–	3
	Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки	12 тиждень	2	–	1	–	6	10
		13 тиждень	2	–	1	–	–	3
		14 тиждень	2	–	1	–	–	3
15 тиждень		2	–	1	20	–	23	
Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії	16 тиждень	2	20	1	–	–	23	
Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу	17 тиждень	2	–	1	–	–	3	
Усього			32	20	16	20	12	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів

навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Таблиця 11.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Безуглий В. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу : посіб. / В. В. Безуглий, С. В. Козинець. – Київ : Академія, 2003. – 688 с.
2. Дахно І. І. Країни світу : енциклопедичний довідник / І. І. Дахно – Київ : Мапа, 2004. – 606 с.
3. Країнознавство : підручник для студентів ВНЗ / В. І. Головченко, М. С. Дорошко, П. М. Ігнат'єв та ін. ; за заг. ред. В. П. Крижанівського, В. І. Головченка. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2008. – 658 с.
4. Країнознавство: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
5. Масляк П. О. Країнознавство : підручник / П. О. Масляк. – 2-ге вид., випр. – Київ : Знання, 2008. – 292 с.
6. Ровенчак І. І. Географічне країнознавство : навч.-метод. посіб. / І. І. Ровенчак, О. І. Мамчур. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – 106 с.
7. Теоретичні основи країнознавства : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – Київ : Знання, 2011. – 326 с.
8. Теоретичні основи країнознавства : підручник / Н. В. Антонюк, М. П. Мальська, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – Київ : Знання, 2001. – 326 с.

12.2. Додаткова

9. Афанасьєв О. Є. Політико-географічний простір сучасного світу : довідник / О. Є. Афанасьєв. – Київ : Шкільний світ, 2010. – 128 с.
10. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн : навч. посіб. / В. В. Безуглий. – Київ : Академія, 2007. – 704 с.
11. Європейський Союз: економіка, політика, право : енциклопедичний словник / редкол. : В. В. Копійка, О. І. Шнирков, В. І. Муравйов та ін. – Київ : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. – 368 с.
12. Ігнат'єв П. М. Країни Азії: особливості культури та побуту / П. М. Ігнат'єв. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2011. – 340 с.
13. Кизим Н. А. Концентрация экономики и конкурентоспособность стран мира / Н. А. Кизим, В. М. Горбатов. – Харьков : ИНЖЭК, 2005. – 216 с.

14. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання-Прес, 2002. – 298 с.
15. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії) / М. Д. Будз, В. О. Мартинюк, Р. М. Постоловський, С. С. Троян. – 2-е вид. – Київ : ПП Самборський, 2002. – 255 с.
16. Лісничий В. В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / В. В. Лісничий. – Київ : Професіонал, 2004. – 336 с.
17. Мальський М. З. Теорія міжнародних відносин : підручник / М. З. Мальський, М. М. Мацях. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2007. – 461 с.
18. Панов А. Основи країнознавства (Європа) : навч. посіб. / А. Панов. – Ужгород : Карпати, 1999. – 158 с.
19. Панов А. Основи країнознавства. Південна Америка : навч. посіб. / А. Панов. – Ужгород : ПП "Шарк", 2002. – 88 с.
20. Політична енциклопедія / редкол. : Ю. Левенець, Ю. Шаповал та ін. – Київ : Парламентське видавництво, 2011. – 808 с.
21. Сиротенко Н. Г. Мала енциклопедія стран / Н. Г. Сиротенко, В. А. Менделеев. – Москва : ООО "Издательство АСТ" ; Харьков : ООО "Форсинг", 2001. – 720 с.
22. Цыганков П. А. Теория международных отношений : учебное пособие / П. А. Цыганков. – Москва : Гардарики, 2004. – 590 с.
23. Юрківський В. М. Країни світу / В. М. Юрківський. – Київ : Либідь, 2001. – 366 с.
24. Шостенко І. І. Історія держави і права зарубіжних країн: навч.-метод. посіб. / І. І. Шостенко. – Київ : МАУП, 2003. – 101 с.

12.3. Інформаційні ресурси

25. Інформаційний портал про Африку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://africana.ru>.
26. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
27. Інформаційно-пошукова система SRTATO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.geonames.de/cous.html>.

28. Країни світу – веб-портал Українського національного інформаційного агентства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://svit.ukrinform.ua>.
29. Матеріали ЄС і Ради Європи. – Режим доступу : www.isi.gov.uk.
30. Офіційний сайт Інтернет-видання Вашингтон-Пост. – Режим доступу : www.washingtonpost.com.
31. Офіційний сайт Інтернет-видання Мерія, матеріали якого присвячені країнам Близького Сходу, Центральної Азії та Закавказзя. – Режим доступу : www.meria.idc.il/journal.
32. Офіційний сайт Європейського Союзу. – Режим доступу : www.europa.eu.com.
33. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mfa.gov.ua>.
34. Офіційний сайт Міжнародної групи аналізу конфліктів. – Режим доступу : www.intl-crisis-group.org.
35. Офіційний сайт ООН. – Режим доступу : www.un.org.
36. Офіційний сайт Центру аналізу подій в Центральній Азії та Закавказзі Університету імені Джона Хопкінса. – Режим доступу : www.cacianalyst.org.
37. Офіційний сайт Центру політичних та соціальних студій Центральної Азії та Закавказзя. – Режим доступу : www.ca-c.org.
38. Офіційний сайт Центру україно-африканських досліджень. – Режим доступу : <http://cuar.in.ua/cuar/main.htm>.
39. Офіційний сайт ЦРУ США. – Режим доступу : www.cia.org.
40. Офіційний сайт ЮНЕСКО. – Режим доступу : www.unesco.org.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Країнознавство" за Національною рамкою кваліфікацій України

38

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Методологічні основи країнознавчих досліджень					
Здійснювати обґрунтований вибір інструментарію систематизації та регіоналізації в країнознавстві. Проводити класифікації країн	Сутність понять і різниці у використанні "держав" та "країна". Закономірності та принципи країнознавства, закономірності розвитку імперій. Основні поняття систематизації та регіоналізації країн	Знання термінів систематизації та регіоналізації країн світу, розповсюджених класифікаційних ознак поділу країн на групи	Проводити систематизацію країн світу, визначення класифікаційних ознак ведення класифікації країн. Виділити типи країн	Презентувати розроблену класифікацію країн світу, виділені типи країн тощо	Самостійно на базі креативного підходу обґрунтовувати запропоновані класифікаційні ознаки та їх вплив на класифікацію країн світу
Тема 2. Геополітика, геостратегія та міжнародні організації					
Розуміти та знати геополітичні процеси в світі, вплив світових організацій і ТНК	Основні риси просторово-територіальної організації держав світу. Перелік головних світових організацій та їхнє призначення. Рейтинг найбільших ТНК світу	Знання різниці у застосуванні понять "простір" і "територія"; створення та призначення головних світових організацій; історія створення перших ТНК	Проводити декомпозицію території країни, проводити внутрішній поділ країн. Складати рейтинг найбільших ТНК світу	Презентувати результати та обґрунтовувати запропонований рейтинг найбільших ТНК світу	Нести відповідальність за точність та коректність застосованих даних та отриманих результатів

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Країни Європи: економіка та міжнародне партнерство					
Здійснювати обґрунтований аналіз розвитку країн, які входять до ЄС, які не є членами ЄС, і ключових країн Європи	Перелік країн, які входять до ЄС, Єврозони, Шенгенської зони. Економічний розвиток ключових країн Європи та їхній вплив на світову та політичну картину світу	Знання мети та головної дати у створенні ЄС, країни-члени ЄС, Шенгенської зони. Знання особливостей освіти та працевлаштування в країнах ЄС	Проводити аналіз економіко-соціального розвитку країн, які входять до ЄС. Проводити порівняльний аналіз розвитку країн, що не є членами ЄС. Визначати переваги та недоліки об'єднань країн на прикладі ЄС	Презентувати результати порівняльного аналізу країн ЄС та тих країн, які не входять до ЄС. Вести ділову переписку з потенційними партнерами з країн ЄС	Самостійно будувати подальший розвиток власної кар'єри на прикладі ділових комунікацій з представниками країн ЄС
Тема 4. Азіатські економіки: особливості та розвиток					
Аналізувати траєкторію розвитку азіатських країн, зокрема Азіатських тигрів	Склад Азіатських тигрів, сутність "азіатського дива", головні стратегії розвитку азіатських країн	Знання складу країн Азіатського тигру, основні вектори їхнього розвитку, інформаційні стратегії країн Азії, впливу Азіатського тигру на світову економіку	Проводити аналіз економіко-соціального розвитку азіатських країн, розробляти інвестиційні паспорти для країн Азії	Ефективно формувати комунікаційну стратегію для розвитку Україно-Азіатських відносин	Самостійно та відповідально використовувати інформацію для побудов інвестиційних паспортів країн
Тема 5. Країни Африки: розвиток та перспективи					
Аналізувати траєкторію розвитку африканських країн, визначати глобальні проблеми країн регіону та їхній вплив на світ	Геополітичні, соціальні, економічні особливості країн регіону. Найбільші організації та об'єднання регіону	Знання основних етапів розвитку найбільших країн Африки, місії та завдання Африканського банку розвитку. Знання головних проблем розвитку країн регіону	Будувати прогнози розвитку африканських країн, партнерських відносин з іншими країнами. Визначати вплив колишніх метрополій на розвиток сучасних держав Африки	Презентувати результати побудови прогнозних моделей	Самостійно приймати ефективні рішення щодо розроблення інвестиційних паспортів та прогнозів щодо розвитку держав Африки

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Розвиток країн Північної та Південної Америки					
Визначати сучасні проблеми та перспективи розвитку країн Північної та Південної Америки інноваційний розвиток, особливості системи освіти	Фінансова, політична та судова системи США. Суперництво США та КНР. Територіальний поділ Канади, фінансова, політична та судова системи, українські діаспори в Канаді. Особливості економічного розвитку країн Латинської Америки, міжнародна діяльність, культурні та національні особливості	Знання головних торгових партнерів США, створення та місію Кремнієвої долини, система освіти. Знання основних ключових сфер економіки Канади, особливостей політичного устрою, партнерських відносин у світовому просторі, освіти та науки в Канаді. Знання історичних, соціальних, культурних особливостей країн Латинської Америки, впливу ключових країн Латинської Америки на світову економіку та товарообіг	Проводити аналіз розвитку та вектора змін партнерських відносин США з іншими країнами. Визначати пріоритети розвитку економіки. Розробляти інвестиційний паспорт для регіонів Канади, визначати проблеми та пріоритети розвитку регіону. Розробляти інвестиційний паспорт для регіонів Латинської Америки, визначати проблеми та пріоритети розвитку регіону	Презентувати результати порівнянь регіонів між собою та спільних проблем з іншими країнами	Самостійно будувати прогнози щодо розробки сценаріїв розвитку економіки країн Північної та Південної Америки і партнерських відносин
Тема 7. Розвиток країн Австралії та Океанії					
Визначати сучасні проблеми та перспективи розвитку країн Океанії, прогнозування їхнього економічного розвитку	Пріоритетні напрями промисловості Австралії й Нової Зеландії, місія та цілі Австралійського Союзу, список держав і залежних територій Океанії	Знання принципів особливостей країн Океанії, впливу природньо-географічних особливостей на економіку країн регіону	Проводити аналіз розвитку країн Океанії, визначати їхні головні особливості, проблеми та перспективи розвитку	Презентувати результати проведеного аналізу, виділення спільних та відмінних рис країн Океанії	Відповідальність за точність і коректність отриманих даних

Закінчення додатка А
Закінчення табл. А.1

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Особливості ведення бізнесу в різних країнах світу					
	Знання методів обробки статистичних даних в управлінні	Знання основних підходів до застосування інформаційних технологій під час вирішення професійних завдань	Здійснювати проектні роботи та реалізовувати самостійні аналітичні проекти, а також представляти результати дослідницької та аналітичної роботи професійній аудиторії	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо використання певного підходу у дослідженні сформованої предметної області. Презентувати результати наукового пошуку та власні наукові надбання	Нести відповідальність перед групою за виконане завдання, ініціативність у виконанні завдання, доведення результатів дослідження до логічного завершення

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	9
5. Теми та плани семінарських занять.....	10
6. Теми практичних занять	12
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами	14
7. Самостійна робота.....	14
7.1. Контрольні запитання для самодіагностики	16
8. Індивідуально-консультативна робота	20
9. Методи навчання	20
10. Методи контролю	24
11. Розподіл балів, які отримують студенти	28
12. Рекомендована література.....	35
12.1. Основна	35
12.2. Додаткова.....	35
12.3. Інформаційні ресурси	36
Додатки.....	38

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

КРАЇНОЗНАВСТВО

**Робоча програма
для студентів галузі знань
29 "Міжнародні відносини"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Булкіна Ірина Анатоліївна**
Корчагіна Галина Анатоліївна

Відповідальний за видання *І. П. Отенко*

Редактор *А. С. Ширініна*

Коректор *А. С. Ширініна*

План 2017 р. Поз. № 13 ЕВ. Обсяг 43 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

---

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*